

เทคโนโลยีบรมราชวารส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๙

วันนี้เป็นวันมหามงคลแก่พื่น้องชาวอุดรเรา เรายุดในฐานะพ่อกับลูกหรือเป็นกันเองว่า ฟ้าหงส์ท่านเด็จมาเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรครอบเมืองอุดรเรา ให้มีความผาสุกร่มเย็นยิ่มเย็นแจ่มใสในผู้ใหญ่ในศีลในธรรม นี่เรียกว่าเป็นมงคล ท่านเด็จมาบ่อย ๆ เพราะท่านทรงเสาะแสวงหาธรรมอันล้ำเลิศ ในแหล่งแห่งไตรภพนี้ไม่มีอะไรเสมอธรรมคำว่าธรรมคำเดียวเท่านั้นโลกatyai ใจกันทั่วถึงหมด เพราะฉะนั้นศาสนาต่าง ๆ เข้ามายังคำว่าธรรมว่าศาสนาออกเดินหน้า ๆ เช่น อ ส่วนด้านหลังจะมีพิษมีภัยอย่างไรเขามาไม่นำอกมา แต่คำว่าศาสนาธรรมออกตลอด นี้ก็เพราธรรมที่โลกatyai ใจ

เราถ้ามีธรรมในใจของเราแต่ละคน ๆ มากน้อย เรายังมีความตายใจและมีความอบอุ่นภายในตัว มีความไว้วางใจตนเองได้ เป็นความผาสุกร่มเย็น ธรรมแทรกที่ตรงไหนเป็นความผาสุกร่มเย็น เป็นลำดับลำดากของผู้ที่มีความสามารถปฏิบัติธรรม ธรรมเข้าสู่ใจ เพราะจะนั่นคำว่าธรรมจึงไม่เคยปราศจากโลกนี้ไป มีมากก็กับก็กลัปตลอดไป เช่นเดียวกันกับสิ่งที่เป็นข้าศึกต่อ กัน ที่ภาษาธรรมะท่านให้ชื่อว่า กิเลส นั้นคือความมัวหมองมีดีตื้อ ทำสัตว์ให้เสียหายล้มลงมา ไปได้ตลอดมา ส่วนธรรมเป็นเครื่องรื้อฟื้นสัตว์โลกให้ตื่นตัวจากความกล่อมของ กิเลส ให้หลงไปเรื่อย ๆ ตลอดมาอย่างนี้ ทั้งธรรมทั้ง กิเลสจึงเป็นของคู่เคียงกันมา รวมให้ชัดเจนก็คือเอาหัวใจของเรารอกรู้ดี

เราจะวัดดูกิเลส วัดดูธรรม เราจะวัดได้ที่หัวใจ เพราะกิเลสก็ตี ธรรมก็ตี จะสัมผัสรับรู้ได้ที่ใจเท่านั้น ที่อื่นใดไม่มีที่อยู่ที่สัมผัสได้เหมือนจิตใจ คำว่าใจคือนักรู้ สัตว์ก็รู้ทุกประเภทของสัตว์ กระทั้งถึงมนุษย์เราที่รู้ด้วยรู้ชั่วรู้บุญรู้บาป จึงเป็นที่สถิตของธรรม ได้เป็นอย่างดี ธรรมมีอยู่ที่ไหนมีความสงบเย็นใจ เราให้น้อมธรรม จะอยู่ที่ไหนก็ตาม ไม่นอกเหนือจากจิตซึ่งเป็นผู้รู้นี้ จะรับสัมผัสรับสัมพันธ์ทั้งดีและชั่ว ธรรมทั้งหลายก็มา รวมอยู่ที่ใจ คำว่าเลิศเลอ ก็คือใจ ถ้าได้ปฏิบัติธรรมให้สัมผัสรับสัมพันธ์เข้าสู่ใจแล้ว ตัวเอง ก็ร่วมเย็นเป็นสุขเป็นลำดับลำดับไป ในกิริยาอาการที่แสดงออกไปจากธรรมเป็นเครื่อง เตือน ใจแก่ สติธรรม ปัญญาธรรม เตือนออกไป เราจะรู้ความผิดถูกดีชั่ว สิ่งใดที่ควร ละเว้นเรา ก็จะละเว้นตามธรรมที่เตือนบอกว่าไม่ควรทำ สิ่งใดที่ควรจะบำเพ็ญให้มีให้เจริญ ยิ่งขึ้นภายในใจของเรา สติธรรม ปัญญาธรรม จะพินิจพิจารณาเรียบร้อยแล้วบงการ ออกมานำให้ทำสิ่งนั้น ๆ รวมแล้วก็มาอยู่ที่ใจของเรา

คำว่าธรรมนั้นรวมอยู่ที่ใจผู้ปฏิบัติธรรม เช่นอย่างเราทั้งหลายที่รวมกันอยู่ เวลาใด ก็มีธรรมเป็นเครื่องตаяใจ เป็นเครื่องอบอุ่น เป็นที่ฝากเป็นฝากตаяของเรา ผู้

ธรรมในใจย่อมตายใจกันได้ อบอุ่น ไว้วางใจกันได้ ฝากรเป็นฝากรตายต่อ กันได้ด้วยความ มีธรรมด้วยกัน ถ้าไม่มีธรรมเลี้ยงอย่างเดียวเท่านั้น แม้ครอบครัวเหย้ายื่นสามีภรรยา ก แต่แยกจากกันได้โดยไม่มีปัญหา ธรรมจึงเป็นเครื่องสมัครสман ไม่ใช่เป็นเครื่องยุ่ง ให้แตกกระฉักระยะเหมือนกิเลสซึ่งไปที่ไหนแตกที่นั่น ออกจากใจคนนี้โอนใจคนนั้น ๆ ออกจากภิริยาของคนนี้ซึ่งเป็นเรื่องของกิเลส ก็เผาคนนั้นเผาคนนี้ มีแต่ความกระทบ กระทื่นไปหมด นี้คือเรื่องของกิเลสแสดงตัวออกไป

ถ้าธรรมแสดงตัวออกไปสนิทกันเลยที่เดียว ไม่จำเป็นจะต้องว่าอยู่บ้านนั้น เมืองนี้ อยู่สถานที่ใดก็ตามธรรมอยู่ที่หัวใจด้วยกัน เมื่อมีธรรมภายในใจแล้ว ตัวเอง ย่อมตายใจตัวเองได้ด้วย แล้วกระจายออกไปที่ได้ย่อมเป็นที่ตายใจของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนฝูง กว้างขวางออกไปโดยลำดับ ถ้าต่างคนต่างมีธรรมในใจแล้วก็มีความสงบร่ม เย็น ตั้งแต่ส่วนอยู่อยู่ถึงส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงควรปฏิบัติดน ให้มีจิตสัมผัสสัมพันธ์ สำนึกรู้ด้วยสติปัญญาของตนทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่วอยู่เสมอ คนเราไม่ค่อยเสียตัวง่าย ๆ คนที่ เสียตัวจนกระทั้งถึงไร้ค่าไร้ราคากำไรได้นั้น คือคนไม่รู้สึกตัวด้วยอรรถด้วยธรรม มีแต่ให้กิเลสหมุนไปเรื่อย ๆ ชุดลากไปเรื่อย ๆ ก็ต่ำลงไป ๆ จนถึงที่สุดแห่งความทุกข์ ทั้งหลาย กองอยู่กับคนไร้สาระนั้นแล ศาสนาจึงเป็นธรรมจำเป็นต่อโลกมานาน

เราเป็นชาวพุทธขอให้ตั้งใจปฏิบัติตัวดังชาวพุทธเรา จะอยู่ด้วยกันเป็นผ้าสุก ในวัดนี้ก็มีจุดศูนย์กลางแห่งผู้บำเพ็ญธรรม ผู้รักษาศีลรักษาธรรม เช่น หัวหน้าวัด หัว หน้าวัดต้องเป็นผู้มีความเข้มแข็งทุกสิ่งทุกอย่าง รอบคอบขอบเขตภายในภายนอก เกี่ยว กับบริษัทบริหารลูกศิษย์ลูกหา ท่านเหล่านั้นมาศึกษาที่ตั้งหน้าตั้งตาจะดูจากปกิริยา ความเคลื่อนไหวของหัวหน้า เมื่อหัวหน้าเป็นที่ตายใจอบอุ่นแล้ว บริษัทบริหารก็มีความ อบอุ่นตายใจไปด้วยกัน และสงบร่มเย็น เช่น วัดกึ่งสูงไปทั้งวัด นีลศีลธรรม ต่างคน ต่างมาปฏิบัตศีลธรรมแล้วต่างคนต่างตายใจกันได้

เช่น วัดหนึ่ง ๆ มีกีasmageo กีจังหวัด กีภาค marrow กันอยู่นี้ประหนึ่งว่าเป็น อวัยวะเดียวกัน เพราะศีลธรรมเป็นเครื่องประสับประسانให้สนิทติดใจ ฝากรเป็นฝากร ตายต่อ กันได้ ธรรมไปที่ไหนมีความสมัครสман ให้มีความแน่นหนามั่นคงยิ่งขึ้น ใน ครอบครัวเหย้ายื่นผัวเมียอยู่ด้วยกันด้วยความผาสุกเย็นใจ เพราะความสุจริตซื่อสัตย์ ฝากรเป็นฝากรตายต่อ กันอย่างนี้เรียกว่าธรรม ตายใจกันได้เลย ที่นี้ขยายออกไปบ้านใด เรื่องได้ครอบครัวใด ต่างคนต่างมีศีลธรรม เป็นสมบัติอันล้นค่าปกครองครอบครัวผ้า เมียลูกเล็กเด็กแดงทั้งหลาย ให้มีความสงบร่มเย็นไปตาม ๆ กัน นี้เรียกว่าธรรม

เราไปหาธรรมที่ไหน หาตู้เป็นตู้ หาทึบเป็นทึบ หาคัมภีร์ใบลานก็เป็นตัว หนังสือซึ่งออกเรื่องอรรถเรื่องธรรมเข้ามาสู่ตัวของเรานั้นแล เราจึงต้องนำธรรมเหล่านั้น

มาปฏิบัติต่อตัวของเรารา ผลเกิดขึ้นก็เป็นความดีงามสำหรับตัวของเราเอง มีความสงบร่มเย็น นี่เรียกว่าธรรม ธรรมตั้งแต่ธรรมพื้น ๆ ของเรานี้จะปฏิบัติได้ตามกำลังของตน จันกระทั้งถึงธรรมสูงสุดวิมุตติพระนิพพาน เป็นธรรมพื้นนี้ ๆ นี่จะให้ความร่มเย็นแก่โลกมาตลอดเวลา ก็กับก้าวไป พระพุทธเจ้าพระองค์นี้ตรัสรู้ขึ้นมา คำว่าตรัสรู้นี้ก็คือรู้ความจริงทั้งหลายซึ่งอยู่ในแคนโลกธาตุนี้ แล้วคัดเลือกลงได้ลึกลงได้ไม่ดีนำอกมาสั่งสอนสัตว์โลก

หลังจากที่ตรัสรู้ทรงทราบทุกสิ่งทุกอย่างอย่างตลอดทั่วถึงแล้ว เพาะะจะนั่นคำว่า ศาสดា ๆ จึงเป็นศาสดานี้ที่เฉลียวฉลาดรอบขอบชิดครอบโลกธาตุไปหมดแต่ละองค์ ๆ นี่ที่ท่านนำธรรมมาสอนโลก เวลานี้ก็พระสมณโสดมของเราราอย่าไปคิดตั้งแต่ชื่อแต่นาม พระสีริ ความเป็นอยู่ ความตายไปของท่าน ธรรมนี้เป็นธรรมตลอดมาไม่มีคำว่าตาย อันนั้นเป็นสิ่งที่พลัดพรากจากกันไปได้ คำว่าศาสดาก็คือธรรมนั้นแล พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นเป็นศาสดาก็ เพราะธรรมพาให้เป็นศาสดากาธาตุขันธ์เป็นชาตุขันธ์ธรรมดาน

ท่านจึงแสดงไว้ว่า โย ဓมມ ปสุสติ โສມ ปสุสติ นาม. ผู้ไดเห็นธรรมผู้นั้นชื่อว่าเห็นเราตถาคต ท่านไม่หมายคำว่าพระสีริเป็นตถาคต นั้นเป็นแต่เพียงเรื่องร่างของตถาคตคือของศาสดานี้ ได้แก่พระจิตที่เลิศเลอกรองพระสีริอยู่นั้น เวลาพระองค์ปรินิพพานไปแล้วก็เป็นธรรมดานี้เดียวกับโลกทั่วไป ที่ล้มหายตายจากพลัดพรากกันไป แต่ธรรมนี้คือใจ ในนี้ไม่เคยตาย พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วก็คือธรรมอันเอก ธรรมอันเอกนี้แลที่ท่านว่า ผู้ไดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต คือเห็นธรรมนี้ เริ่มมาตั้งแต่จิตของเรางงบ耶ือกเย็นจากการปฏิบัติธรรม เช่น นักหวาน จิตเริ่มสงบร่มเย็น เริ่มมองเห็นศาสดากแล้วคือธรรม ได้แก่ สมถธรรม สงบเย็นเข้าไป สว่างใสเข้าไปเท่าไรก็เห็นองค์ศาสดากชัดเจนเข้าไป เรียกว่าศาสดากาแท้อยู่ที่ใจ

ใจได้รับธรรมเป็นเครื่องบำรุงส่งเสริมมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งเห็นศาสดากองค์เอกมากขึ้น ๆ เป็นลำดับลำดับ นี่จะศาสดาก็คือธรรม จะประภูมิขึ้นที่ใจของผู้ปฏิบัติธรรมปฏิบัติไปมากจิตมีความสว่างใสเท่าไร ก็ยิ่งทรงความสุข เพิ่มความสุขขึ้นมาก ๆ สิ่งเหลวภายในทั้งหลายก็ค่อยๆ หายใจไป ๆ หัวใจดวงนั้นรองความสุขกับธรรมไปโดยลำดับลำดับนี้เรียกว่ากรอบให้พระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา ด้วยอำนาจแห่งธรรมของใจของเราท่านจึงว่า ผู้ไดอยากรเห็นตถาคตให้ปฏิบัติธรรม ผู้ปฏิบัติธรรมเห็นธรรมนั้นแล ชื่อว่าผู้เห็นตถาคตไปโดยลำดับ

ท่านไม่ได้บอกว่าให้ไปดูเมืองอินเดีย เมืองไหน ๆ ที่ท่านประสูติ ตรัสรู้ปรินิพพาน ท่านให้ดูใจของเราระยะใจของเราที่มีสิ่งมัวหมองอยู่ภายในนั้น ด้วยอรรถ

ด้วยธรรมคือความพากความเพียร ความอุตสาห์พยายาม เจริญเมตตาภวนา บำเพ็ญทาน รักษาศีล อบรมจิตใจของตน นี่เรียกว่าให้พยายามเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าที่ตรงนี้ เมื่อเข้าเฝ้าตรงนี้แล้วก็เท่ากับเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าที่เมืองอินเดีย ยังไกลัชติดพันกว่านั้นอีกพระพุทธเจ้าปรินิพพานที่เมืองอินเดียนั้นเป็นเหมือนโลกทั่วไป ใครเกิดที่ใดควรจะตายที่ได้ไม่ว่าลัตตัวว่าบุคคลเกิดได้ตายได้ทั่ว ๆ ไป ไม่เป็นสาระสำคัญอะไรยิ่งกว่าธรรมภายในจิตใจ พระพุทธเจ้าเลิศเลอที่ธรรมภายในพระทัย เราทั้งหลายก็ควรจะปฏิบัติตนให้สมชื่อสมนามว่าเราเป็นลูกชาวพุทธ

เวลานี้ศาสนายานุชนของเรารู้สึกห่างเหินจากพื่น้องชาวพุทธเรามากมาย ไม่ต้องพูดที่อื่นได้ หลวงตาเองเป็นผู้นำธรรมออกสอนพื่น้องทั้งหลาย เฉพาะอย่างยิ่ง ๔ ปีมานี้แล้ว ได้เกี่ยวพันกับพื่น้องทั้งหลายมากเป็นพิเศษกว่าเวลาอื่นใด ครั้นมองดูแล้วก็มาเห็นความเคลื่อนไหวของเรา ภายในตัวของเราเองนี้ รู้สึกจะห่างเหินกับอรรถกับธรรมมากที่เดียว จึงควรปรับปรุงแก้ไขตัวเองให้เป็นคนดีขึ้นเรื่อย ๆ ในตัวของเราแน่นแหลมถ้าเราจะปล่อยตัวไปเรื่อย ๆ นี้ก็เรียกว่าหลักloyตลดมา ก็ติดมากก็เป็นคนหลักloyหาที่ยึดที่เกาะไม่ได้ แล้วผลบุญอันดีงามก็พาให้เกิดมาเป็นมนุษย์นี้ ครั้นเกิดเป็นมนุษย์แล้วเราก็อยู่แบบเลื่อนลอย นี้ไม่แน่อนนกันนะว่าเกิดเป็นมนุษย์นี้ต่อไปจะเกิดเป็นอะไรอีก ถ้าความประพฤติของเรามีเด็กจะทำให้ต่ำลง ๆ ถึงเปรตถึงผีถึงนรกอเวจี ทั้ง ๆ ที่เราเป็นอัตภาพมนุษย์อยู่เวลานี้นั้นแล พอเปลี่ยนแปลงไปจากนี้แล้ว ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วยอำนาจแห่งการกระทำ

กระทำดีจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีเสมอไป หากกระทำชั่วจะเปลี่ยนแปลงไปในทางชั่วเสมอไป เวลานี้เราเป็นผู้รับผิดชอบเราทุกคน ๆ ขอให้พินิจพิจารณาเลี่ยดตั้งแต่บัดนี้ โดยถือธรรมพระพุทธเจ้าเป็นเครื่องยืนยันรับรองในการปฏิบัติตัวของเรา เราจะเป็นที่แน่ใจเป็นลำดับลำดาไป ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องรับรองยืนยันความถูกต้องดีงามของเราแล้ว เราจะจะเหลวไหลไปเรื่อย ๆ โดยลำพังเราไม่มีธรรมเข้าเป็นที่ยึดที่เกาะแล้ว ไม่มีทางที่จะดีได้เลย ต้องอาศัยธรรมเป็นเครื่องยึดเครื่องเกาะ

คำว่าธรรมนี้โลกทราบทั่ว ก็เป็นคำกล่าว ๆ ก็คือความเลิศเลอสุดยอดนั้นแล เรียกว่า ธรรม ที่โลกพยายาม ให้นำมาประพฤติปฏิบัติ อย่าเห็นแก่ได้ เห็นแก่กัน เห็นแก่หลับแก่นอน เห็นแก่เต็ร์ดเตร่ร้อน ซึ่งไม่มีวันพอและ อันนี้เป็นเรื่องของกิเลสชุดลากไป ยิ่งเคยตัวไปมากเท่าไร ยิ่งคล่องตัวในทางต่ำธรรมไปเรื่อย ๆ สุดท้ายก็ล้มเหลวตายทึ่งเปล่า ๆ สูสัตว์เข้าตายไม่ได้ มนุษย์รู้จักดีจักชั่วรู้จักบำบัดกุญญายานี้สูสัตว์ไม่ได้ เพราะรู้ดีแต่ไม่ทำดี รู้ชั่วแต่ไม่ละชั่ว ทำแต่ความชั่วอย่างนี้ ตายไปแล้วมันก็เหลวลงไป

พระพุทธเจ้าทรงยืนยันไว้ทุกบททุกบาทในธรรมทั้งหลาย เป็นเครื่องรับรองสัตว์ว่า ถ้าปฏิบัติตามศาสสนธรรมที่พระองค์ประทานไว้แล้วนี้ จะเป็นข้อยืนยันรับรองตนเองได้ตลอดไป ไม่ว่าธรรมแห่งใดมุมใดเป็นเครื่องรับรองตนจากการปฏิบัติของตนนั้น ๆ ไปเรื่อย ๆ ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องยืนยันก็หาที่ตarryใจไม่ได้มนุษย์เรา ล้มหายใจนี้มันขาดได้นะ ล้มหายใจขาดเท่านั้นภูมิหรือความเป็นมนุษย์นี้ก็หายไปพร้อม ๆ กัน ที่นี่ภูมิเทวบุตรเทวตา หรือภูมิของประตของผู้จะแทรกเข้ามาทันที ครการทำชั่วชาลามภูมิของประตของผู้ของนรกรอเวจจะแทรกมากับจิตดวงนี้ แล้วก็นำจิตดวงนี้ลงไปตามกรรมของตน ถ้าผู้ทำความดีงาม ภูมิแห่งเทวบุตรเทวตาอินทร์พระมหาจะแทรกเข้ามาทันที ๆ แล้วไปสู่สถานที่ดีดีที่พึงหวังได้ นี้คือธรรมคือความดี

ให้หากลั่งรับรองเสียตั้งแต่บัดนี้ เราอย่าปล่อยอย่าวางว่าเป็นของผู้อื่นผู้ใดจะมาเป็นความจำเป็นแทนเราได้ ทั้งการทำดีและการทำชั่วเป็นเรื่องของเราจะรับผลของทั้งสองอย่างนั้นด้วยกัน จึงต้องให้พากันระมัดระวังทุกคน เราเป็นลูกชาวพุทธ หลวงตาห่วงใยพื้นท้องทั้งหลายมากเกี่ยวกับทางด้านจิตใจ ไม่ค่อยมีหลักมีเกณฑ์ ไม่ค่อยมีที่พึ่งที่ยึดกันเลย มีแต่สิ่งภายนอกไขว่คว้ากัน คนนั้นก็ไขว่คว้า คนนี่ก็ไขว่คว้า คนนั้นก็สำคัญว่าสิ่งนั้นดีสิ่งนี้งาม เลยเอาสิ่งนั้นมาเป็นที่พึ่งของใจ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ฐานะของกันและกันเลย อันนั้นเป็นที่พึ่งสำหรับส่วนร่างกายเท่านั้น ที่พึ่งของใจคือธรรม ธรรมต้องมีในใจจะมีสมบัติเงินทองข้าวของมากน้อย ธรรมต้องให้มีในใจเสมอ ถ้าขาดธรรมเสียอย่างเดียวสิ่งเหล่านั้นไม่มีความหมาย ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ

คนเราเวลาเนื้ทุกสิ่งทุกอย่างตัดแปลงได้นะ ถ้าชั่วแก่ให้ดีได้ ดีถ้าต้องการทำชั่ว ก็ทำได้เวลาเนี้ี้ ตายไปแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไร มีแต่ผลแห่งความดีชั่วที่ตนทำแล้วนั้น จะทำให้เราได้เสียนะ ดีก็เสวยเป็นความสุข ชั่วก็เสวยเป็นความทุกข์ ให้รับพินิจพิจารณาเสียตั้งแต่บัดนี้ ธรรมของพระพุทธเจ้านั้นเลิศเลอสุดยอดแล้ว เป็นที่ตายใจได้ทุกบททุกบาทของผู้บำเพ็ญธรรม ไม่มีอะไรที่จะผิดพลาดไปเลย ตายใจ ทางโลกทาง升สารเราก็รู้แล้วว่าโลกนี้เป็นโลกหมุนเวียนดีดันด้วยกัน เพราะธาตุขันธ์มีความบกพร่องต้องการ การอยู่กับกินการหลับการนอนการใช้สอยไปมาต่าง ๆ ต้องดีดต้องดีน ถือว่าเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่ง นี้เกี่ยวกับเรื่องร่างกาย

เรื่องจิตใจนั้นก็ให้ดีให้ดีนทางศีลทางธรรม เพื่อศีลเพื่อธรรมเข้าสู่ใจของตนเรยกว่าได้ที่พึง ๆ เป็นลำดับลำดับไป ถ้าไม่มีอันนี้แล้วไม่มีความหมายนะ เราอย่าไปหวังอะไรจะมาเป็นที่ยึดที่เกาะฝากรเป็นฝากตายความสุขความทุกข์ของเราได้ นอกจากความดีของเราเท่านั้น สิ่งเหล่านั้นมีแต่ทำใจของเราให้เพลินลีมเนื้อลีมตัวไปเรื่อย ๆ นี่ท่านว่าคนห่างเหินศาสนา สำหรับชาวพุทธเราเรียกว่าห่างเหินศาสนา คือหลัก

เกณฑ์ที่ตายตัวเพื่อฝ่าเป็นฝ่าตาย แต่เราหาดไปเสียภายในใจ ไม่ได้เสาะแสวงหาให้เป็นที่อบอุ่นแก่จิตใจของเรา นี่เรียกว่าขาดที่พึง

ไปนอนอยู่บนกองเงินกองทองเท่าภูเขา กิ่งไม่เกิดประโยชน์อะไร กองเงินกองทองก็เป็นเงินเป็นทอง เราก็เป็นเรา เมื่อไม่มีหลักยึดภัยในใจแล้ว ตายแล้วก็เน่าอยู่บนกองเงินกองทองนั้นแหล่ จะไปเน่าอยู่ที่ไหน ถ้าเรามีสมบัติภัยใน คือจิตใจดีงามได้บำเพ็ญมาแล้ว ตายที่ไหนนอนที่ไหนก็เป็นความดีของเราทั้งนั้น ๆ ให้ยึดเอาตรงนี้ อย่าไปยึดที่อื่นให้มากยิ่งกว่านี้ ธรรมนี้เป็นธรรมชาติเลิศเลอ เลิศเลอมาตลอด พระพุทธเจ้าที่มาสอนโลกได้ทรงสัมผัสสัมพันธ์กับธรรมนี้เต็มพระทัยมาแล้ว เป็นที่ลงใจเต็มสัดเต็มส่วนแล้วจึงมาสอนโลกให้เป็นที่แน่ใจตามนั้น เราผู้ฟังก็ให้พยายามอุตสาห์ดำเนินตามทางของศาสตร์ เราจะมีหลักยึดภัยในจิตใจของเรา มีความสุขความเจริญ

ชาตินี้มีชาติหน้าก็มี เหมือนเมื่อวานนี้มี วันนี้ก็มี และวันพรุ่งนี้ก็มี วันเดือนปีจะสืบทอดกันเป็นลำดับลำดามาเป็นอย่างนี้ตลอดไป และจะเป็นไปตั้งกับตั้งกัลป์ อันนี้เรื่องความเกิดตายของสัตว์โลกก็มีมาอย่างนี้ เกิดตายมาอย่างนี้เรื่อย ๆ ตลอดไป จนกระทั่งเราได้สร้างคุณงามความดีเต็มเม็ดเต็มหน่วย สามารถสังหารสิ่งที่พาให้เกิดภัยเกิดชาติต่อไปนั้นขาดสะบันลงจากใจแล้ว นั้นและรู้ประจักษ์ตัวเองว่าสิ้นแล้วความเกิดซึ่งติดแบบมากับความทุกข์ทั้งหลาย ความทรมานทั้งปวงมาอยู่ที่จิตดวงมีเชื้อพาให้เกิดอยู่นี้แล บัดนี้ได้สิ้นชากรลงไปแล้วความเกิดไม่มี ความตายจะมีมาจากไหน ความทุกข์ก็ไม่มี

นี่จะจิตเมื่อชำรังชักฟอกให้ถึงขั้นที่สุดจุดหมายปลายทางแล้ว ย่อมประจักษ์ในตัวเองไม่ต้องไปถามใคร รู้เองภัยในตัว ถ้าไม่เข่นนั้นก็จะต้องหมุนไปอย่างนี้เรื่อย ๆ เมื่อวันคืนปีเดือนนี้จะ มันหมุนของมันไปอย่างนั้น แต่นี้ไปเรื่อย ๆ จิตของเรามีทางจะแยกแยะได้ มันหมุนไปอย่างนี้ก็ตาม เมื่อมีสิ่งมีปัจจัยให้พากวนมันก็หมุน แต่ตัดปัจจัยที่พาให้เกิดให้ตายให้ได้รับความทุกข์ความลำบาก ออกจากจิตใจโดยสิ้นเชิงแล้ว เรื่องความเกิดความตาย ความทุกข์ความลำบากทั้งหลายที่ติดแบบมากับความเกิดนี้ก็ขาดสะบันไปตาม ๆ กัน นี่จะผลแห่งการปฏิบัติธรรมเป็นผลสุดยอด ท่านว่า นิพพานเที่ยง ก็คือจิตใจดวงนี้ ที่พ้นแล้วจากกฎ อนิจจ์ ทุกข์ อนตตา ไปหมดแล้วก็เที่ยง ท่านว่า นิพพานเที่ยง ธรรมของผู้นั้นเที่ยงแล้ว ได้สำเร็จอรหันต์ปั้งขึ้นมาตอนนั้นแหล่ เรียกว่าเที่ยงแล้ว ๆ เป็นตลอดตอนนั้นตกล ไม่มีความเคลื่อนไหวไปไหนอีกเลย มีแต่ความเที่ยงอยู่ตลอดเวลา

นั่นท่านเรียกวานิพพานเที่ยง นอกจากนั้นกฎ อนิจจ์ ทุกข์ อนตตา เกี่ยวโยงอยู่ตลอดเวลาให้เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ เราไม่ได้อย่างนั้นแต่ให้อ้อมจุดอันสำคัญที่เลิศ

เลอนนั้นไว้เพื่อก้าวเดินต่อไป เราจะเกิดในชาติใดก็พิเศษเป็นการหมุนเวียน เหมือนกับ เมื่อวานวันนี้วันพรุนนี้เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ก็ตาม แต่เราก็เปลี่ยนไปทางที่ถูกที่ดีกว่าชาติที่ ดี เอ๊ะ..เปลี่ยนจากมนุษย์ไปเป็นเทวบุตรเป็นเทวดา อินทร์ พرحم เรื่อย เปลี่ยนจากนั้น เข้าสู่บรมสุข นี่เปลี่ยนทางดีเปลี่ยนอย่างนี้ ถ้าเปลี่ยนทางชั่วเปลี่ยนจากมนุษย์แล้วก็ไป เป็นประตูเป็นฝี เปลี่ยนจากประตูจากผีแล้วก็เป็นรกรอเจี๊ย มีแต่ผลแพ้ไหม่เราให้ร้อน กระวนกระวายเป็นมหันต์ทุกชั่ว เต็มไปด้วยความเปลี่ยนในทางที่ชั่ว

ให้เรารวยมาเปลี่ยนในทางที่ดีแก่ตัวของเรานะ วันนี้ก็พูดเพียงเท่านี้ ให้ท่าน ทั้งหลายได้นำไปพินิจพิจารณาปฏิบัติตน ให้เป็นสิริมงคลแก่ตัว อยู่ที่ไหนธรรมมีในใจ สายหมุดนั้นแหลก ถ้าธรรมไม่มีหากความสายไม่ได้ ไม่มีอะไรรับรองความสุขความ สายยังออกจากการ ทศน์เพียงเท่านี้ละ เอาละการแสดงธรรมก็ขออยู่เพียงเท่านี้

-วัดบ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง ทองคำได้ ๓๒ บาท ๑๗ สตางค์ долลาร์ได้ ๔๕๘ долลาร์ เงินสดได้ ๖๔,๖๖๗ บาท

-อำเภอบ้านดุงทองคำได้ ๖ บาท ๓๒ สตางค์ долลาร์ได้ ๒๘๗ долลาร์ เงินสดได้ ๔๓,๔๗๘ บาท

รวมสองแห่ง ทองคำได้ ๓๙ บาท ๔๙ สตางค์ долลาร์ได้ ๗๔๕ долลาร์ เงินสดได้ ๔๙๔,๕๔๕ บาท

ที่นี่สรุปทองคำ วันที่ ๑๖ คือเมื่อวานนี้ ทองคำได้ ๕๙ บาท ๗๗ สตางค์ долลาร์ได้ ๑,๗๖๐ долลาร์ ดอลลาร์ได้ตั้งพันกว่าเมื่อวานนี้ ๑,๗๖๐ долลาร์

ทองคำที่ได้หลังจากการมอบแล้วเวลาที่ ๑๘ กิโล ๔๗ บาท ๑๖ สตางค์ เก็บสองร้อยแล้วนะ ๑๘๓ กิโลกรัม ทองคำของเราที่มอบเข้าคลังหลวงแล้วเวลาที่ ๔,๕๖๒ กิโลกรัม รวมยอดทองคำทั้งหมด ทั้งที่เข้าคลังหลวงแล้วและยังไม่เข้า เป็น ๔,๗๙๖ กิโล จำนวนจะถึงห้าพันแล้ว ถ้าห้าพันก็เรียกว่าห้าตัน นี่ได้ ๔,๗๙๖ กิโลแล้วจำนวน จะถึงแปดร้อยแล้ว พอดีพันเมื่อไรก็หลอม เราจะหลอมเมื่อถึงพันแล้วก็มอบเลย ถ้า มันครอมอบ ถ้ามอบ ๆ ในระยะเวลาวันที่ ๑๒ เมษายน นะ วันครบช่วงชาติตาม ๔ ปี เราก็จะมอบในระยะเวลาหนึ่ง ถ้ายังไม่ได้ก็ต้องรอไป หน่อยมากนะเรา โอ๊ะ.หน่อยจริง ๆ ทศน์สองพักสามพัก ทศน์ทั้งวัน เมื่อวานนี้ก็ทศน์ไปได้ ๔๕ นาทีหมดกำลัง ไม่ถึงชั่ว โมงเห็นอย่างมาก ไปพูดทั้งบ้านดงเย็นบ้านดุงอะไร ๆ บ้างหลายแห่ง หน่อย